31. 3. 2026

ID: 120954

Pracovní poměr

Rozvázal-li zaměstnavatel pracovní poměr neplatným okamžitým zrušením pracovního poměru podle § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce, nezpůsobil tím škodu zaměstnanci, jemuž jako uchazeči o zaměstnání nebyla z tohoto důvodu přiznána podpora v nezaměstnanosti, neboť tomuto po pravomocném určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru podpora v nezaměstnanosti stále náleží a má zákonem předvídanou možnost dosáhnout její výplaty.

(Rozsudek Nejvyššího soudu České republiky č.j. 21 Cdo 1696/2025-217 ze dne 28.1.2026)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl v právní věci žalobce Z. B., zastoupeného JUDr. Bc. J.Š., advokátem se sídlem v P., proti žalované CHRIST CAR WASH s. r. o., se sídlem v P., zastoupené JUDr. J.K., advokátkou se sídlem v D., o 58 658 Kč s příslušenstvím, vedené u Okresního soudu Plzeň-město pod sp. zn. 20 C 54/2024, o dovolání žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 4. února 2025, č. j. 13 Co 765/2024-181, tak, že dovolání žalobce proti rozsudku krajského soudu v části, ve které bylo rozhodnuto o nákladech řízení, se odmítá; v dalším se dovolání zamítá.

Z odůvodnění:

1. Žalobou podanou k Okresnímu soudu Plzeň-město dne 13. 2. 2024, doplněnou dne 7. 3. 2024, se žalobce domáhal zaplacení částky 58 658 Kč s příslušenstvím. Své podání odůvodnil tím, že se žalovanou jako zaměstnavatelem uzavřel dne 1. 6. 2016 pracovní smlouvu na dobu určitou, a to do 31. 5. 2017. Výpovědí ze dne 24. 3. 2017 rozvázala žalovaná s žalobcem pracovní poměr, a to z důvodu podle § 52 písm. g) zákoníku práce, následně dne 13. 4. 2017 došlo ze strany žalované k okamžitému zrušení pracovního poměru podle § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce. Žalobce byl následně dne 14. 4. 2017 Úřadem práce České republiky – krajskou pobočkou v Plzni (dále jen „úřad práce“) zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání a dne 20. 4. 2017 požádal o podporu v nezaměstnanosti. Dne 21. 4. 2017 však úřad práce rozhodl o tom, že žalobci se podpora v nezaměstnanosti nepřiznává, neboť žalobce nezískal v rozhodném období dobu důchodového pojištění v délce alespoň 12 měsíců, a současně protože v době 6 měsíců před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání byl se žalobcem skončen pracovní poměr z důvodu podle § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce. Žalobce se žalobou domáhal určení neplatnosti výpovědi i okamžitého zrušení pracovního poměru. Okresní soud Plzeň-město i Krajský soud v Plzni žalobě vyhověly a rozhodly, že obě rozvázání pracovního poměru jsou neplatná. Na základě výše uvedeného je tak podle žalobce nutno na pracovní poměr nahlížet, jako by trval až do 31. 5. 2017, a žalobci tak vznikl nárok na podporu v nezaměstnanosti v žalované výši. Protože podle žalobce nedošlo k přiznání podpory v nezaměstnanosti výlučně z důvodu neplatného rozvázání pracovního poměru žalovanou, domáhá se žalobce zaplacení této částky po žalované jako náhrady škody.

2. Žalovaná namítala, že rozvázání pracovního poměru ze strany žalované nebylo jedinou příčinou, pro kterou žalobce nesplnil podmínky pro přiznání podpory v nezaměstnanosti, a že vznik škody v podobě ušlé podpory v nezaměstnanosti byl způsoben i dalšími příčinami, které jsou na žalované nezávislé (vyčerpání celé podpůrčí doby v rámci vedení v evidenci uchazečů v období od 20. 1. 2014 do 8. 2. 2016, absence důchodového pojištění v období od 14. 4. 2015 do 1. 6. 2016).

3. Okresní soud Plzeň-město rozsudkem ze dne 28. 5. 2024, č. j. 20 C 54/2024-102, žalobu zamítl (výrok I) a rozhodl o nákladech řízení (výrok II). Uvedl, že pro odpovědnost žalované jako zaměstnavatele za vznik škody žalobci jako zaměstnanci musí být splněny kumulativně tři podmínky

– protiprávní jednání žalované, vznik újmy na straně žalobce a příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním a vznikem újmy. Podle soudu prvního stupně však není splněna podmínka příčinné souvislosti, protože pro zamítnutí žádosti žalobce o podporu v nezaměstnanosti existoval [kromě skončení pracovního poměru jeho okamžitým zrušením ze strany zaměstnavatele podle § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce] další (zcela samostatný) důvod, a to, že žalobce nezískal v rozhodném období (poslední 2 roky před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání) zaměstnáním nebo jinou výdělečnou činností potřebnou dobu důchodového pojištění podle zvláštního právního předpisu v délce alespoň 12 měsíců. Tuto skutečnost žalovaná nijak nezavinila. Pracovní poměr žalobce u žalované trval od 1. 6. 2016 do 31. 5. 2017; pokud žalobce podal žádost o podporu v nezaměstnanosti již dne 20. 4. 2017, tedy ke dni, k němuž potřebnou dobu důchodového pojištění nezískal, žalovaná ničím nezavinila, že žalobce nebyl před vznikem pracovního poměru zaměstnán a nezískal ke dni podání žádosti potřebnou dobu důchodového pojištění, a žalovaná proto za vzniklou škodu neodpovídá.

4. K odvolání žalobce Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 4. 2. 2025, č. j. 13 Co 765/2024-181, rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (výrok I rozsudku odvolacího soudu) a rozhodl o nákladech odvolacího řízení (výrok II rozsudku odvolacího soudu). Odvolací soud po doplněném dokazování rovněž neshledal příčinnou souvislost mezi jednáním žalované a tvrzenou škodou, byť vycházel z jiných skutečností než soud prvního stupně. Uvedl, že žalované lze klást k tíži rovněž to, že žalobce v době uplatnění nároku na podporu v nezaměstnanosti nesplňoval dobu důchodového pojištění, neboť se tak stalo právě z důvodu okamžitého zrušení pracovního poměru se žalobcem jako zaměstnancem dne 13. 4. 2017. Pokud by totiž zaměstnavatel pracovní poměr protiprávně neukončil, tento by skončil ke dni 31. 5. 2017 a po uvedeném datu by žalobci podpora v nezaměstnanosti náležela. V této souvislosti je pak podle soudu bezvýznamné, kdy žalobce žádost o podporu v nezaměstnanosti uplatnil, neboť správní orgán vychází ze skutečností, jež existují v době jeho rozhodování; proto i pokud by žalobce uplatnil žádost o podporu v nezaměstnanosti až po datu 31. 5. 2017, rozhodnutí správního orgánu by vyznělo stejně, neboť by bylo rozhodováno za stejných skutkových okolností. Soud však dále uvedl, že pro přiznání podpory v nezaměstnanosti bylo potřebné, aby i žalobce učinil vše k zabránění vzniku škody. Žalobce však v žádosti o podporu v nezaměstnanosti neuvedl, že s posledním zaměstnavatelem vede (hodlá vést) soudní spor o neplatnost rozvázání pracovního poměru, čímž by mohlo být zabráněno vydání zamítavého rozhodnutí správního orgánu například přerušením řízení a vyčkáním na výsledek soudního řízení, a dále žalobce proti zamítavému rozhodnutí neuplatnil opravný prostředek (v němž by opět tuto skutečnost mohl předestřít). Nakonec odvolací soud uvedl, že ustanovení § 54 odst. 1 a 5 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, upravuje možnost zpětného přiznání podpory v nezaměstnanosti v situaci, kdy se dodatečně zjistí, že podpora v nezaměstnanosti byla uchazeči o zaměstnání neprávem odepřena, a to do pěti let ode dne, od kterého by nárok na podporu náležel, nebo ode dne, kdy měly být poskytnuty přiznané platby. Obdobně se postupuje, bylo-li příslušným orgánem rozhodnuto, že skončení pracovněprávního nebo jiného pracovního vztahu v případě uvedeném v § 39 odst. 2 písm. a) a b) je neplatné. Odvolací soud proto uzavřel, že pokud zákon připouští napravení výsledku zamítavého rozhodnutí správního orgánu, nemůže se jednat o škodu, za niž by měl odpovídat zaměstnavatel z důvodu, že původně se zaměstnancem neplatně skončil pracovní poměr.

5. Proti rozsudku odvolacího soudu podal žalobce dovolání, jehož přípustnost shledává v právní otázce dovolacím soudem dosud neřešené, a to „Zda neuvedení skutečností (jejichž uvedení zákon neukládá a jejichž neuvedení ani nesankcionuje) Úřadu práce v souvislosti s podáním žádosti o přiznání podpory v nezaměstnanosti, že nelze vyloučit budoucí vedení soudního sporu o neplatnost rozvázání pracovního poměru, vede k přerušení příčinné souvislosti mezi neplatným zrušením pracovního poměru zaměstnavatelem (protiprávním jednáním zaměstnavatele) a vznikem škody spočívající v nepřiznání podpory v nezaměstnanosti?“ Dále dovolatel vymezuje otázku: „Může se zaměstnavatel zbavit odpovědnosti za škodu způsobenou neplatným rozvázáním pracovního poměru

(v případě, že v důsledku protiprávního jednání zaměstnavatele nebyla zaměstnanci přiznána podpora v nezaměstnanosti) – pouze s odkazem na to, že zákon o zaměstnanosti formálně připouští možnost zpětné korekce rozhodnutí správního orgánu, ačkoli tato možnost byla v konkrétním případě již fakticky znemožněna uplynutím lhůty?“ V závěru svého podání pak dovolatel namítá rozpor napadeného rozsudku s judikaturou Ústavního soudu, neboť se podle něj jedná o tzv. extrémní rozpor mezi provedenými důkazy a skutkovými zjištěními. Dovolatel navrhl změnu rozsudku odvolacího soudu, případně zrušení rozsudků soudů obou stupňů a vrácení věci k dalšímu řízení.

6. Žalovaná ve vyjádření k dovolání uvedla, že dovolání žalobce považuje za nepřípustné, a navrhla jeho odmítnutí, případně zamítnutí. Podle žalované je otázka příčinné souvislosti otázkou skutkovou, nikoli právní, a na druhé dovolatelem předestřené otázce podle žalované napadené rozhodnutí odvolacího soudu nezávisí.

7. Nejvyšší soud jako soud dovolací [(§ 10a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“)] po zjištění, že dovolání proti pravomocnému rozsudku odvolacího soudu bylo podáno oprávněnou osobou ve lhůtě uvedené v ustanovení § 240 odst. 1 o. s. ř., se nejprve zabýval otázkou přípustnosti dovolání.

8. Dovoláním lze napadnout pravomocná rozhodnutí odvolacího soudu, pokud to zákon připouští (§ 236 odst. 1 o. s. ř.).

9. Není-li stanoveno jinak, je dovolání přípustné proti každému rozhodnutí odvolacího soudu, kterým se odvolací řízení končí, jestliže napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak (§ 237 o. s. ř.).

10. Protože dovolání směřuje proti všem výrokům rozsudku odvolacího soudu, je nutné ve vztahu k výroku o náhradě nákladů řízení zdůraznit, že dovolání zde není přípustné podle § 238 odst. 1 písm. h) o. s. ř., podle kterého dovolání podle § 237 o. s. ř. není přípustné proti rozhodnutím v části týkající se výroku o nákladech řízení. Proto v tomto rozsahu bylo dovolání žalobce odmítnuto (§ 243c odst. 1 o. s. ř.).

11. Z hlediska skutkového stavu bylo v projednávané věci (mimo jiné) zjištěno (správnost skutkových zjištění soudů nižších stupňů přezkumu dovolacího soudu – jak vyplývá z § 241a odst. 1 a § 242 odst. 3 věty první o. s. ř. – nepodléhá), že žalobce pracoval u žalované na základě pracovní smlouvy ze dne 1. 6. 2016 v pozici přípravář výroby, a to na dobu určitou do 31. 5. 2017. Dne 24. 3. 2017 obdržel žalobce od žalované výpověď z pracovního poměru podle § 52 písm. g) zákoníku práce a následně dne 13. 4. 2017 obdržel žalobce od žalované okamžité zrušení pracovního poměru podle § 55 odst. 1 písm. b) zákoníku práce. Žalobce dopisem ze dne 29. 3. 2017 vytkl neplatnost výpovědi a dopisem ze dne 27. 4. 2017 namítl neplatnost okamžitého zrušení pracovního poměru a trval na dalším zaměstnávání. Dne 7. 6. 2017 podal žalobce žalobu na určení neplatnosti obou způsobů rozvázání pracovního poměru s ním, jakož i na zaplacení náhrady mzdy, jež byla v plném rozsahu úspěšná; rozhodnutí nabylo právní moci dne 22. 2. 2023. Žalobce byl dne 14. 4. 2017 zařazen do evidence uchazečů o zaměstnání a dne 20. 4. 2017 požádal žalobce o podporu v nezaměstnanosti. O této žádosti bylo rozhodnuto zamítavě úřadem práce dne 21. 4. 2017, s právní mocí ke dni 13. 5. 2017, a to z důvodu, že se žadatelem byl v době posledních šesti měsíců před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání skončen pracovní poměr z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících se k práci, kterou vykonával, zvlášť hrubým způsobem [§ 39 odst. 2 písm. a) zákona o zaměstnanosti] a že žadatel pro rozhodné období dvou let před zařazením do evidence uchazečů o zaměstnání doložil předchozí zaměstnání pouze v délce 10 měsíců a 13 dnů, a nikoliv v

předepsané délce alespoň 12 měsíců [§ 39 odst. 1 písm. a) zákona o zaměstnanosti].

12. Za tohoto skutkového stavu závisí napadený rozsudek (mimo jiné) na vyřešení otázky hmotného práva, zda zaměstnavatel odpovídá zaměstnanci za škodu, jež má spočívat v nepřiznání podpory v nezaměstnanosti z důvodu rozvázání pracovního poměru zaměstnavatelem, o kterém však bylo soudem určeno, že je neplatné. Vzhledem k tomu, že tato právní otázka nebyla v rozhodovací praxi dovolacího soudu dosud vyřešena, je dovolání žalobce podle § 237 o. s. ř. přípustné.

13. Po přezkoumání rozsudku odvolacího soudu ve smyslu ustanovení § 242 o. s. ř., které provedl bez jednání (§ 243a odst. 1 věta první o. s. ř.), Nejvyšší soud dospěl k závěru, že dovolání žalobce není opodstatněné.

14. Projednávanou věc je třeba i v současné době posuzovat – vzhledem k tomu, že se má jednat o škodu způsobenou okamžitým zrušením pracovního poměru ze dne 13. 4. 2017 – podle zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění účinném do 30. 6. 2017 (dále jen „zák. práce“).

15. Podle § 265 odst. 2 zák. práce je zaměstnavatel povinen nahradit zaměstnanci též škodu, kterou mu způsobili porušením právních povinností v rámci plnění pracovních úkolů zaměstnavatele zaměstnanci jednající jeho jménem.

16. Předpoklady obecné odpovědnosti zaměstnavatele za škodu vzniklou zaměstnanci podle § 265 odst. 2 zák. práce jsou porušení právních povinností v rámci plnění úkolů zaměstnavatele zaměstnanci jednajícími jeho jménem, vznik škody a příčinná souvislost mezi uvedeným porušením právních povinností a vznikem škody. Ke vzniku nároku na náhradu škody je zapotřebí, aby všechny tři tyto předpoklady byly splněny současně; chybí-li kterýkoliv z nich, nárok nevzniká (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 9. 10. 2012, sp. zn. 21 Cdo 2204/2011). Podle tohoto ustanovení odpovídá zaměstnavatel zaměstnanci za škodu, která mu vznikla i jinak, než při plnění pracovních úkolů nebo v přímé souvislosti s ním, a to za předpokladu, že ke škodě došlo následkem porušení právních povinností zaměstnavatele; porušením právní povinnosti zaměstnavatele v rámci plnění jeho úkolů může být i neplatné rozvázání pracovního poměru (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 8. 2000, sp. zn. 21 Cdo 498/2000).

17. Podle § 54 odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti, ve znění účinném ke dni 22. 2. 2023 (kdy rozhodnutí o určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru nabylo právní moci) – dále jen „zák. o zaměstnanosti“, zjistí-li se dodatečně, že podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci byla uchazeči o zaměstnání neprávem odepřena nebo přiznána anebo poskytována v nižší částce, než v jaké náležela, anebo přiznána od pozdějšího dne, než od kterého náležela, dodatečně se přizná nebo zvýší a doplatí. Obdobně se postupuje, bylo-li příslušným orgánem rozhodnuto, že skončení pracovněprávního nebo jiného pracovního vztahu v případě uvedeném v § 39 odst. 2 písm. a) a b) je neplatné.

18. Podle § 54 odst. 4 zák. o zaměstnanosti nárok na podporu v nezaměstnanosti nebo podporu při rekvalifikaci nebo jejich jednotlivých splátek zaniká uplynutím 5 let ode dne, od kterého náležela nebo splátky měly být poskytnuty.

19. Klíčovou otázkou je, zda zaměstnanci v posuzovaném případě vznikla škoda. Konstrukce právní normy obsažené v § 54 odst. 1 zák. o zaměstnanosti je taková, že podpora v nezaměstnanosti uchazeči o zaměstnání objektivně náleží, a je-li s tímto stavem v rozporu rozhodnutí o jejím nepřiznání, přizná se a doplatí dodatečně. Obdobný režim je upraven i pro případy, kdy podpora v nezaměstnanosti byla odepřena z důvodu podle § 39 odst. 2 písm. a) zák. o zaměstnanosti, ale následně je soudem na základě žaloby podle § 72 zák. práce určena neplatnost rozvázání pracovněprávního vztahu z důvodu porušení povinnosti vyplývající z právních předpisů vztahujících

se k jím vykonávané práci zvlášť hrubým způsobem [ve smyslu poznámky pod čarou k § 39 odst. 2 písm. a) zák. o zaměstnanosti jde o okamžité zrušení pracovního poměru zaměstnavatelem podle § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce nebo o výpověď danou zaměstnavatelem podle § 52 písm. g) zák. práce]; i zde zákon vychází z toho, že podpora v nezaměstnanosti náležela, a zjistí-li se dodatečně neplatnost důvodu, pro který byla odepřena, má být dodatečně přiznána. Uvedené znamená, že pokud podpora uchazeči o zaměstnání stále náležela, nemohla mu vzniknout škoda následkem porušení povinnosti zaměstnavatele spočívajícího v neplatném rozvázání pracovního poměru. Uchazeč o zaměstnání má zákonem daný způsob, jak výplaty podpory v nezaměstnanosti v takovém případě dosáhnout.

20. Vyvstává dále otázka, na niž upozorňuje dovolatel, zda nárok na podporu nezanikne uchazeči o zaměstnání ještě dříve, než soud rozhodne o žalobě na určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru. Tato otázka již byla vyřešena Nejvyšším správním soudem v rozsudku ze dne 17. 6. 2025, sp. zn. 1 Ads 205/2024, podle něhož v případě, že žadatel uspěje u civilního soudu se svou žalobou na určení neplatnosti, mělo by k prekluzi nároku na výplatu podpory v nezaměstnanosti dojít až uplynutím pěti let od vydání pravomocného rozsudku civilního soudu. Stěžovatel v případě úspěchu v civilním řízení může o podporu v nezaměstnanosti požádat znovu v souladu s uvedeným ustanovením zákona o zaměstnanosti (viz body 35, 36 odůvodnění tohoto rozsudku).

21. Na základě uvedeného Nejvyšší soud uzavírá, že rozvázal-li zaměstnavatel pracovní poměr neplatným okamžitým zrušením pracovního poměru podle § 55 odst. 1 písm. b) zák. práce, nezpůsobil tím škodu zaměstnanci, jemuž jako uchazeči o zaměstnání nebyla z tohoto důvodu přiznána podpora v nezaměstnanosti, neboť tomuto po pravomocném určení neplatnosti rozvázání pracovního poměru podpora v nezaměstnanosti stále náleží a má zákonem předvídanou možnost dosáhnout její výplaty.

22. Protože rozsudek odvolacího soudu je – jak vyplývá z výše uvedeného – z hlediska uplatněných dovolacích důvodů správný, a protože nebylo zjištěno, že by byl postižen některou z vad uvedených v § 229 odst. 1, § 229 odst. 2 písm. a) a b) a § 229 odst. 3 o. s. ř., a nebyla zjištěna ani jiná vada řízení, která by mohla mít za následek nesprávné rozhodnutí ve věci, Nejvyšší soud dovolání žalobce proti rozsudku odvolacího soudu ve výroku o věci samé podle § 243d odst. 1 písm. a) o. s. ř. zamítl.

23. Protože dovolatel formuloval další dvě právní otázky (uvedené v dovolání pod č. 1 a 3), je nutné vysvětlit, že založil-li odvolací soud závěr o nedůvodnosti uplatněného nároku současně na dvou (více) na sobě nezávislých důvodech, pak sama okolnost, že jeden z nich neobstojí, nemůže mít na správnost tohoto závěru vliv, jestliže obstojí důvod druhý (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 8. 12. 1997, sp. zn. 3 Cdon 1374/96, uveřejněný pod č. 17/1998 v časopise Soudní judikatura nebo usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 10. 2005, sp. zn. 29 Odo 663/2003, uveřejněné pod č. 48/2006 Sb. rozh. obč.). Proto i v nyní posuzovaném případě se dovolací soud dále nezabýval otázkami č. 1 a č. 3 dovolání, neboť jejich zodpovězení nemůže mít na správnost závěru odvolacího soudu žádný vliv.

Další články:

- Odpovědnost za vady
- Náhrada nákladů na výživu pozůstalých (jiných) osob
- Mezinárodní příslušnost ve věcech rodičovské zodpovědnosti
- Smlouva o dílo (exkluzivně pro předplatitele)
- Spotřebitelský úvěr (exkluzivně pro předplatitele)
- Starobní důchod (exkluzivně pro předplatitele)
- Veřejná obchodní společnost (exkluzivně pro předplatitele)

- Vypořádání SJM (exkluzivně pro předplatitele)
- Přiměřené protiplnění
- Předkupní právo
- Ochrana osobnosti